

PROGRAMA ȘCOLARĂ

pentru disciplina

COMUNICARE ÎN LIMBA MODERNĂ 1

Clasele I - a II-a

ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ WALDORF

Pentru învățământul în limbile minorităților naționale

aprobată prin ordinul ministrului

nr. 4825/28.10.2014

București, 2014

NOTĂ DE PREZENTARE

1. Locul disciplinei Comunicare în limba modernă¹ pentru învățământul în limbile minorităților naționale în noul plan de învățământ

Introducerea clasei pregătitoare, alături de clasele I și a II-a, în ciclul primar, a condus la revizuirea planului-cadru și implicit a programelor școlare.

Disciplina **Comunicare în limba modernă 1** pentru învățământul în limbile minorităților naționale se înscrie în planul-cadru de învățământ în aria curriculară **Limbă și comunicare, alături de disciplinele Comunicare în limba română și Comunicare în limba maternă**. Disciplina Comunicare în limba modernă 1 pentru învățământul în limbile minorităților naționale are repartizate câte 2 ore/ săptămână pe parcursul claselor I- a II-a.

În limba maternă, elevul este întâmpinat de gânduri, sentimente și impulsuri de voință care sunt preluate „pur și simplu”, fără perceperea conștientă a rezonanței limbii, a propozițiilor, a fiecărui cuvânt în parte. În nuanțările lor cele mai fine, ele sunt totuși auzite foarte precis și realizate ca atare.

Spațiu sufletesc și spiritual, creat prin limba maternă, este lărgit și îmbogățit prin posibilitățile de trăire din limba străină. Acest lucru are loc concret prin diferențele dintre fenomenele lingvistice de la toate nivelurile: formarea sunetelor, vocabular, imagini lingvistice, expresii, proverbe, forme, structuri, organizarea textului, stil. Exprimarea diferită a conținuturilor cognitive, modalitățile diferite de concepere din limba străină, față de care copilul poate realiza mai repede o distanțare decât în atitudinea uzuală față de limba maternă, susțin emanciparea interioară.

Predarea limbii străine la copiii cu vârste cuprinse între 6 și 9 ani are drept scop o cuprindere calitativă a sunetelor, a rimelor și ritmului, a intonației, a melodiei, a formelor de frazare, ca bază pentru o formare complexă a aparatului fonator și a legării corecte a gândirii de voință.

Prin imersiune în poeziile și poveștile din spațiul limbii respective, copiii pot resimți un alt aspect descriptiv, un alt mod de a percepe lumea, de a se raporta la realitate. Astfel copiii își îmbogățesc lumea interioară, învață să se transpună în sentimentele altor oameni, dezvoltându-și capacitatea de a asculta atent, concentrat pentru a percepe o lume diferită.

Cufundați total în atmosfera de limbă străină, cuprinși de expresivitatea ei, diferită de cea a limbii materne, copiii replăsmuiesc, din proprie fantezie, noi înțelesuri și imagini, bază pentru o activitate sufletească sănătoasă ce poate duce la o atitudine plină de înțelegere față de o altă cultură și civilizație.

În primii doi ani se lucrează exclusiv oral, deci ascultând, înțelegând, vorbind, cântând, jucând. Învățarea se sprijină aici pe activitatea de imitare. În clasa a treia se realizează fixarea limbii, scrierea și pătrunderea imaginii scrise, legată adesea de forme și alcătuiri diferite de litere.

2. Structura programei

Programa cuprinde:

- notă de prezentare;
- competențe generale, ce se urmăresc a fi formate de-a lungul ciclului primar
- competențe specifice, deduse din competențele generale, care se formează pe durata unui an școlar; exemple de activități de învățare;
- conținuturi;
- sugestii metodologice;
- bibliografie.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în diverse contexte particulare.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Comunicare în limba modernă 1* pentru învățământul în limbile minorităților naționale jalonează achizițiile de cunoaștere și de comportament ale elevului pentru întregul ciclu primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale, reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse exemple de activități de învățare care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru comunicare și rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în diverse contexte particulare.

Sugestiile metodologice prezintă strategii didactice privind integrarea conținuturilor în proiectarea și desfășurarea activităților, adaptarea acestora la nivelul de vârstă al elevilor și la particularitățile claselor de elevi.

COMPETENȚE GENERALE

1. Receptarea de mesaje orale simple
2. Exprimarea orală în situații de comunicare uzuală
3. Receptarea de mesaje scrise simple
4. Redactarea de mesaje simple în situații de comunicare uzuală

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Receptarea de mesaje orale simple

Clasa I	Clasa a II-a
<p>1.1. Recunoașterea sunetelor specifice limbii moderne în cuvinte</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de ascultare a diferitelor mesaje cu varierea intensității rostirii; • exerciții de identificare a unor sunete în cuvinte. 	<p>1.1. Recunoașterea sunetelor specifice limbii moderne în enunțuri scurte</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de ascultare a diferitelor mesaje cu varierea intensității rostirii; • exerciții de identificare a unor sunete în cuvinte.
<p>1.2. Recunoașterea unor cuvinte individuale sau din enunțuri rostite clar și rar</p> <ul style="list-style-type: none"> • oferirea de reacții la mesaje simple; • indicarea de obiecte; • desenarea de obiecte. 	<p>1.2. Recunoașterea unor cuvinte din enunțuri scurte din mesaje clar articulate, în contexte familiare de comunicare</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de imitare a gesticii specifice unor acțiuni; • indicarea de obiecte.
<p>1.3. Desprinderea sensului global al unui enunț însoțit de mișcare</p> <ul style="list-style-type: none"> • oferirea răspunsului la salut și alte situații de comunicare; • exerciții de corelare a mesajului cu acțiunea. 	<p>1.3. Desprinderea sensului unor enunțuri succesive însoțite de gest/ mișcare</p> <ul style="list-style-type: none"> • oferirea răspunsului la întrebări simple în situații de comunicare familiare; • exerciții de corelare a mesajului cu acțiunea.
<p>1.4. Manifestarea curiozității pentru recunoașterea unor detalii dintr-un enunț scurt, rostit clar și rar</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de ascultare; • exerciții de mimare; • identificarea de obiecte/ imagini/ gesturi; • selectarea de obiecte/ imagini; 	<p>1.4. Recunoașterea de detalii dintr-un mesaj scurt, clar articulat</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de ascultare și mimare; • exerciții de răspuns la întrebări de control;
<p>1.5. Reacția verbală și/ sau nonverbală la un mesaj audiat</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizarea unei comenzi; • repetarea unei comenzi; • realizarea opusului unei comenzi simple; • mimarea unei acțiuni. 	<p>1.5. Reacția verbală și/ sau nonverbală, în grup sau individual, la un mesaj audiat care să ofere modele de limbă autentice</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de îndeplinire a unor cerințe exprimate verbal; • realizarea unei comenzi; • mimarea unei acțiuni; • exerciții de tip adevărat/ fals.

2. Exprimarea orală în situații de comunicare uzuală

Clasa I	Clasa a II-a
<p>2.1. Articularea corectă a sunetelor, silabelor, izolate și în grupuri de cuvinte</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de pronunție; • exerciții de variere a intensității rostirii; • exerciții de variere a intonației; • exerciții de repetiție; • participarea la jocuri în cerc; • recitarea de poezii în grup, cu profesorul; • intonarea de cântece însoțită de mișcare; 	<p>2.1. Memorarea și rostirea în cor și/ sau individual a cuvintelor, izolate sau în grupuri de cuvinte, respectând accentul și intonația specifice</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de diferențiere sonoră; • recitarea de poezii în grup, sau cu profesorul; • intonarea de cântece însoțită de mișcare; • participarea la jocuri; <p>• exerciții de imitare, repetiție, pronunție.</p>
<p>2.2. Producerea de enunțuri adecvate unor situații de comunicare uzuale</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de reproducere de mesaje scurte; • repetarea unor formule de salut; • exerciții de rostire ritmică însoțite de mișcare; • răspuns la întrebări simple de identificare; • ghicirea de obiecte mimate sau descrise. 	<p>2.2. Producerea de enunțuri scurte cu scopul de a oferi informații simple în contexte familiare</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de rostire ritmică însoțite de mișcare; • ghicirea de obiecte mimate sau descrise; • exerciții de reproducere de scurte mesaje; • exerciții de formulare de întrebări simple; • răspuns la întrebări simple de identificare; • exerciții de repetare a formulelor utilizate în situații de comunicare.
<p>2.3. Participarea la scurte interacțiuni în cadrul jocurilor dramatice, în care reproduce sau creează mesaje scurte</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de pronunție; • răspuns la întrebări în cadrul jocurilor dramatice. 	<p>2.3. Participarea la dialoguri scurte, în situații de comunicare uzuală, în care reproduce și/ sau creează mesaje scurte</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de pronunție; • răspuns la întrebări în cadrul jocurilor dramatice.

CONȚINUTURI

Clasa I	Clasa a II-a
<p>Organizare tematică:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ relații de familie ▪ clasa ▪ corpul omenesc ▪ culori ▪ legume și fructe ▪ animale 	<p>Organizare tematică:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ relații interpersonale ▪ clasa ▪ corpul omenesc ▪ culori ▪ legume și fructe ▪ animale ▪ natura/ anotimpurile ▪ timpul liber/ vacanțe/ sărbători
<p>Acte de comunicare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a saluta • a se prezenta • a mulțumi • a identifica o persoană sau un obiect • a se scuza 	<p>Acte de comunicare:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a saluta ▪ a se prezenta și a pune întrebări despre identitatea cuiva ▪ a iniția/ a încheia un schimb de replici ▪ a se adresa cuiva ▪ a cere/ a da o informație ▪ a mulțumi ▪ a identifica o persoană sau un obiect ▪ a se scuza ▪ a cere să se repete o întrebare ▪ a răspunde afirmativ/ negativ la o întrebare
<p>Elemente de construire a comunicării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ verbul a fi/ a putea la prezent imperativul afirmativ ▪ pronumele personal demonstrativ ▪ adjectivul posesiv ▪ numeralul cardinal (1-10) ▪ prepoziții ▪ adverbe de loc 	<p>Elemente de construire a comunicării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ verbul a fi/ a avea/ a putea la prezent imperativul afirmativ și negativ ▪ pronumele personal demonstrativ interogativ ▪ adjectivul posesiv calificativ ▪ numeralul cardinal (1-20) ▪ prepoziții ▪ adverbe de loc

SUGESTII METODOLOGICE

În clasele primare elevii sunt îndrumați mai ales oral, mai întâi doar prin imitație, din ascultat și vorbit. Jocuri, cântece, mici poezii și povestiri mereu prezente în fluxul orelor vor transmite sunetul și ritmul limbii moderne. Se folosește limba străină din prima oră și pe parcursul întregului curs, cu mici excepții, la explicarea unui joc, de exemplu.

Materialul de limbă se prelucrează exclusiv oral, în cadrul jocurilor ritmice în cerc, cu mișcări corporale care să imite gesturi sufletești umane, posturi ale animalelor, să sugereze forme de relief sau ale obiectelor despre care se recită.

Recitarea se face în cor, împreună cu profesorul, alternând momentele de ascultare atentă a unor sunete, cuvinte, a unui vers, cu momente de repetare fără profesor.

Se alternează recitarea rapidă cu cea lentă, tăgănată, pronunția șoptită cu cea strigată. Se exersează diferitele nuanțe sufletești și emoții prin schimbarea tonului, a mimicii, a gesturilor.

Jocul de degete ce însoțește recitarea alternează cu mișcări ample, dialogurile și scurtele dramatizări recitate în cor sau pe grupe mici sunt reluate în cadrul poveștii spuse de către profesor spre finalul orei.

Recuzita este absolut necesară pentru a crea sentimentul de siguranță, pentru a da ocazia fanteziei să lucreze pe ceva real: pânze, animale-jucării, legume și fructe, păpuși care devin personaje îndrăgite.

Mici discuții în limba străină despre conținuturi îl ajută pe fiecare dintre elevi să realizeze o folosire activă a vocabularului.

În cadrul activităților ludice, de exersare sau de discuție se va ține cont de pronunțarea clară a sunetelor specifice limbii străine și de intonația enunțurilor

Înainte de introducerea scrisului, se realizează pe parcursul tuturor anilor desene ilustrative. Această parte decorativ-artistică este esențială, pentru a crea în cadrul orelor de limbă străină un spațiu de comunicare interpersonală, de așezare a informației și de verificare indirectă a asimilării conținuturilor. Modul de raportare individuală la aceste elemente de învățare poate fi un bun mijloc de evaluare pentru profesor și aduce un plus de autoritate în fața elevului.

Este necesar ca profesorii nu numai să stăpânească limba predată, să o vorbească cu drag și să citească literatura și poezia ei, ci și să dovedească un interes profund în legătură cu culturile în care se vorbește limba străină respectivă. Pe lângă aceasta, este necesară o înțelegere a exprimării lingvistice bazată pe antropologia lui Rudolf Steiner, pe natura evoluției copilului, precum și o stăpânire a gesticii, mimicii și a capacității de a dramatiza situații.

BIBLIOGRAFIE

Kiersch Johannes, *Limbile străine în Școala Waldorf*, Ed. Triade, 1999.

Rawson Martin, Richter Tobias, *The Educational Tasks and Content of the Steiner Waldorf Curriculum*, Steiner Schools Fellowship Publications, 2000.

Richter Tobias, *Sarcina pedagogică și obiectivele de învățământ ale unei școli libere Waldorf*, Ed. Triade, 2001.

Steiner Rudolf, *Arta educației. Metodică și didactică*, Ed. Triade, 2001.